

2025

(November)

SOCIOLOGY

(Core)

Paper : SOCC5B

(**Political Sociology**)

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়বোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer from the following :

(a) *Economy and Society* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক
কোন ?

Who is the author of the book, *Economy
and Society*?

(i) কাৰ্ল মাৰ্ক্স

Karl Marx

(ii) ভিলফ্রেড' পেৰেটো

Vilfredo Pareto

(iii) মেক্স ৰেবাৰ

Max Weber

(iv) থমাচ বট'ম'ৰ

Thomas Bottomore

(b) তলৰ কোনটো 'সৰ্বাত্মক শাসন ব্যৱস্থা'ৰ বৈশিষ্ট্য?

Which of the following is a characteristic of 'totalitarian regime'?

(i) ব্যক্তিগত জীৱনৰ ওপৰত সীমিত চৰকাৰী নিয়ন্ত্ৰণ

Limited government control over private life

(ii) উচ্চ পৰ্যায়ৰ বাজনেতিক স্বাধীনতা

High level of political freedom

(iii) বাজহৰা আৰু ব্যক্তিগত জীৱনৰ সকলো দিশৰ ওপৰত বাট্টৰ নিয়ন্ত্ৰণ

State control over all aspects of private and public life

(iv) বিকেন্দ্ৰীকৃত ক্ষমতাৰ গাঁথনি

Decentralized power structure

26P/77

(Continued)

(c) বাজনেতিক সমাজতত্ত্বৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰবিন্দু কি?

What is the primary focus of Political Sociology?

(i) ব্যক্তিগত বাজনেতিক আচৰণৰ অধ্যয়ন

The study of individual political behaviour

(ii) সমাজ আৰু বাজনেতিক ক্ষমতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

The relationship between society and political power

(iii) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় কূটনীতিৰ বিশ্লেষণ

The analysis of international diplomacy

(iv) বাজনেতিক চিন্তাৰ ইতিহাস

The history of political thought

(d) 'পাৰাৰ এলিট' শব্দটোৰ উদ্ভাৱক হৈছে

The term 'power elite' was coined by

(i) মেক্স ৰেবাৰ

Max Weber

(ii) ইমাইল দুৰ্খাইম

Emile Durkheim

26P/77

(Turn Over)

(iii) চি. বাইট মিলছ

C. Wright Mills

(iv) টেলকট পাৰ্ছনছ

Talcott Parsons

(e) তলৰ সমাজবিজ্ঞানীসকলৰ কোনে আমোলোত্বক কৰ্তৃত্বৰ প্ৰকাৰ হিচাপে বিশ্লেষণ কৰিছিল ?

Who among the following social scientists had analyzed bureaucracy as a type of authority?

(i) কাৰ্ল মাৰ্ক্স

Karl Marx

(ii) মেক্স ৱেবাৰ

Max Weber

(iii) ইমাইল দুৰ্কাইম

Emile Durkheim

(iv) মিচেল ফ'ক

Michel Foucault

(f) ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়তী ৰাজৰ মূল উদ্দেশ্য কি ?

What is the main objective of Panchayati Raj in India?

(i) শাসন ব্যৱহাৰক কেন্দ্ৰীভূত কৰা

To centralize the governance

(ii) ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ আৰু তৃণমূল পৰ্যায়ৰ গণতন্ত্ৰ নিশ্চিত কৰা

To decentralize power and ensure grassroots democracy

(iii) ৰাজ্য চৰকাৰ সলনি কৰা

To replace State Government

(iv) আমোলোত্বক নিয়ন্ত্ৰণ বৃদ্ধি কৰা

To increase bureaucratic control

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 3 = 12$

Write on any three of the following (within 150 words each) :

(a) সৰ্বাত্মকবাদ

Totalitarianism

(b) ক্ষমতা আৰু ইয়াৰ উৎস

Power and its source

(c) ৰাষ্ট্ৰ আৰু ইয়াৰ উপাদান

State and its element

(d) স্বায়ত্তশাসিত পৰিষদ

Autonomous Council

(e) ৭৩ নং সাংবিধানিক সংশোধনী

73rd Constitutional Amendment

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : $1.4 \times 3 = 4.2$

Answer any *three* of the following questions (**within 500 words** each) :

(a) ৰাজনৈতিক সমাজতত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। ৰাজনৈতিক সমাজতত্ত্বৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Define Political Sociology. Discuss the nature and scope of Political Sociology.

(b) সম্ভ্ৰান্ত শ্ৰেণী কি? সম্ভ্ৰান্ত শ্ৰেণী আৰু শাসক শ্ৰেণীৰ ওপৰত বট'ম'ৰ মতামত ব্যাখ্যা কৰা।

What is elite class? Explain Bottomore's view on elite class and ruling class.

(c) ক্ষমতা সংজ্ঞায়িত কৰা। ক্ষমতাৰ ওপৰত এছনী গিডেন্সৰ মতামত আলোচনা কৰা।

Define power. Discuss Anthony Giddens' view on power.

(d) উদাহৰণসহ ভাৰতৰ গণতান্ত্ৰিক ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Critically evaluate the democratic political system of India with example.

(e) পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষত পঞ্চায়তৰ বিভিন্ন কাৰ্যৰ সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

What do you mean by Panchayati Raj system? Critically evaluate the various functions of Panchayat in India.

★★★